

HENSTILLINGER

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 4. december 2008

om kriterier for eksport af radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel til tredjelande

(meddelt under nummer K(2008) 7570)

(2008/956/Euratom)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER,

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 33, andet afsnit, og artikel 124, andet led,

som henviser til Rådets direktiv 2006/117/Euratom af 20. november 2006 om overvågning af og kontrol med overførsel af radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel⁽¹⁾, særlig artikel 16, stk. 2, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Internationale bestemmelser om beskyttelse mod stråling danner grundlag for beskyttelseforanstaltningerne mod de farer, som er forbundet med ioniserende stråling fra radioaktivt affald eller brugt nukleart brændsel.
- (2) For at være effektive skal sådanne bestemmelser indgå i et nationalt regelværk.
- (3) I overensstemmelse med den sikkerhedskultur, der gælder i fællesskabet med hensyn til aktiviteter, der involverer radioaktive stoffer, er det nødvendigt, at der er en reel adskillelse i rollefordelingen mellem de lovgivende myndigheder og operatørerne for at sikre en ordentlig håndtering af radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel.
- (4) De ansvarshavende myndigheder i den eksporterende medlemsstat er ansvarlige for beslutningen om at tillade overførsel af radioaktivt affald eller brugt nukleart brændsel til tredjelande.
- (5) Den eksporterende medlemsstats kompetente myndigheder bør i henhold til de i artikel 16, stk. 1, litra c), i direktiv 2006/117/Euratom omhandlede kriterier

vurdere, om tredjelandene har den administrative og tekniske kapacitet samt en lovgivningsmæssigt egnet struktur til at håndtere det radioaktive affald og det brugte brændsel sikkert.

- (6) Medlemsstaterne bør ved gennemførelsen af disse kriterier følge en hierarkisk inddeling af dem.
- (7) Den fælles konvention om sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald udgør det grundlæggende, internationale, juridiske instrument vedrørende sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald.
- (8) Ud over overholdelse af disse kriterier kan der ved tilladelse til overførsel af radioaktivt affald eller brugt nukleart brændsel til et tredjeland tages hensyn til andre forhold, så som politiske, økonomiske, sociale, etiske, videnskabelige forhold samt forhold vedrørende offentlig sikkerhed.
- (9) Artikel 2 i direktiv 2006/117/Euratom omhandler den ret, som en medlemsstat eller en virksomhed i den medlemsstat, til hvilken radioaktivt affald skal overføres til behandling, eller andet materiale skal overføres med henblik på at genindvinde det radioaktive affald, har til at sende det behandlede radioaktive affald tilbage til oprindelseslandet. Det hedder endvidere, at direktiv 2006/117/Euratom heller ikke anfægter den ret, som en medlemsstat eller en virksomhed i den medlemsstat, til hvilken brugt nukleart brændsel skal overføres til oparbejdning, har til at sende radioaktivt affald, som er genindvundet ved oparbejdningsprocessen, tilbage til oprindelseslandet.
- (10) De i denne henstilling fastlagte kriterier er i overensstemmelse med udtalelsen fra det rådgivende udvalg, der er nedsat ved artikel 21 i direktiv 2006/117/Euratom,

⁽¹⁾ EUT L 337 af 5.12.2006, s. 21.

HENSTILLER:

- 1) Hovedkravene i forbindelse med eksport af radioaktivt affald eller brugt nukleart brændsel til tredjelande, som omhandlet i artikel 16, stk. 1, litra c), i direktiv 2006/117/Euratom, er følgende:
- a) der bør etableres og håndhæves passende nationale bestemmelser om beskyttelse af arbejdstagerne og befolkningen i almindelighed mod stråling i overensstemmelse med relevante internationalt anerkendte sikkerhedsnormer for stråling
  - b) der bør fastsættes en sammenhængende lovgivningsramme til regulering af aktiviteter, der indebærer en risiko på grund af radioaktive stoffer, herunder radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel
  - c) der bør etableres effektive, uafhængige tilsynsmyndigheder, der skal have kompetence til at udstede og gennemgå licenser, bedømme krav, være ansvarlige for kontrol og håndhævelse og have de nødvendige midler hertil
  - d) de involverede organer bør have klart opdelte ansvarsområder i de forskellige faser af håndteringen af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald, især hvad angår operatører og tilsynsmyndigheder
  - e) der bør etableres et system for rapportering til eller godkendelse af myndigheder for organisationer, der håndterer radioaktivt affald eller brugt nuklear brændsel
  - f) garanti for at hovedansvaret for sikkerheden omkring håndtering af brugt nukleart brændsel eller radioaktivt affald ligger hos licensindehaveren, samt at denne lever op til sit ansvar
  - g) anlæg til behandling af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald disponerer over kvalificeret personale til sikkerhedsbetonede opgaver i hele deres driftslevetid, og anlæg til behandling af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald disponerer over tilstrækkelige finansielle midler til at opretholde sikkerheden i hele deres driftslevetid og garantere nedlukning
  - h) etablering og håndhævelse af en fyldestgørende national ordning om tredjepartsansvar
  - i) etablering og gennemførelse af passende kvalitetssikringsprogrammer vedrørende sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald
  - j) passende beskyttelses- og korrektionsforanstaltninger, herunder oplysning af de berørte befolkningsgrupper
- samt forberedelse og afprøvning af nødplaner til anvendelse i tilfælde af strålefare for at kunne kontrollere udslip og mindske virkningerne heraf.
- 2) For at kunne vurdere, hvorvidt ovenstående eksportkrav for radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel til tredjelande overholdes, bør medlemsstaterne tage tredjelandenes overholdelse af følgende kriterier i betragtning:
- a) hovedkriterier:
    - medlemskab af Den Internationale Atomenergiorganisation (IAEA) og dermed overholdelse af IAEA's relevante sikkerhedsnormer
    - undertegnelse, ratifikation og overholdelse af den fælles konvention om sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald, vilje til at opfylde forpligtelserne i den fælles konvention og overholdelse af de relevante foranstaltninger vedrørende sikker håndtering af brugt nukleart brændsel og radioaktivt affald
    - undertegnelse og ratifikation af konventionen om fysisk beskyttelse af nukleart materiale og ændringerne heraf som erkendelse af pligten til at forebygge, opspore og straffe lovovertrædelser vedrørende nukleart materiale
    - undertegnelse, ratifikation samt overholdelse af konventionen om nuklear sikkerhed (CNS), som er det vigtigste juridiske instrument inden for nuklear sikkerhed, og som også omfatter vigtige foranstaltninger vedrørende nødberedskab og strålingsbeskyttelse
    - anlæg til behandling af brugt nukleart brændsel skal indgå i en IAEA-kontrolaftale i forbindelse med undertegnelse og ratifikation af traktaten om ikke-spredning af kernevåben (NPT) og relaterede supplerende protokoller for at sikre, at brugt nukleart brændsel ikke anvendes til andet end de tiltænkte fredelige formål
    - undertegnelse og ratifikation eller overholdelse af enten Wienkonventionen om civilretligt ansvar for nuklear skade, protokollen om ændring af Wienkonventionen om civilretligt ansvar for nuklear skade, konventionen om supplerende erstatning for nuklear skade eller konventionen om ansvar over for tredjemand på den nukleare energis område af 29. juli 1960, som ændret ved tillægsprotokollen af 28. januar 1964 og protokol af 16. november 1982 (Pariskonventionen) for at sikre, at licensindehaveren bærer hovedansvaret i tilfælde af nukleare skader.

b) Tillægskriterier:

- undertegnelse, ratifikation og overholdelse af konventionen om bistand i tilfælde af kernekraftuheld eller strålingsfare (AC) og konventionen om hurtig anmeldelse af kernekraftuheld (ENC) for at sikre, at de relevante oplysninger når ud til de berørte befolkningsgrupper i tilfælde af strålefare, samt at der træffes passende beskyttelses- og korrektionsforanstaltninger, herunder forberedelse og afprøvning af nødplaner til anvendelse i tilfælde af strålefare, for at kunne kontrollere udslip og mindske virkningerne heraf
  - overholdelse af internationale instrumenter vedrørende sikker transport af farligt gods, især SOLAS- og Chicagokonventionen for at sikre, at der udføres effektive kontroller af sø- og lufttransport af farligt gods.
- 3) Med forbehold af stk. 1 kan medlemsstaternes kompetente myndigheder tage andre forhold i betragtning, så som politiske, økonomiske, sociale, etiske, videnskabelige forhold samt forhold vedrørende offentlig sikkerhed, når der skal gives tilladelse til overførsel af radioaktivt affald eller brugt nukleart brændsel til tredjelande.
  - 4) Medlemsstaternes kompetente myndigheder samarbejder med henblik på at udveksle oplysninger vedrørende anvendelsen af denne henstilling.

Denne henstilling er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 4. december 2008.

På Kommissionens vegne
Andris PIEBALGS
Medlem af Kommissionen